

Izvješće Uprave

o namjeravanoj koncentraciji sa TVORNICOM ŠEĆERA OSIJEK d.o.o.
u svrhu vlasničkog i organizacijskog udruživanja hrvatske industrije šećera,
sklapanju *Osnovnog ugovora* i osnivanju novog trgovačkog društva HRVATSKA
INDUSTRIJA ŠEĆERA d.d. te razlozima za sklapanje *Ugovora o kupoprodaji i prijenosu
imovine s novoosnovanim društvom*

I/ UVODNO

Reforma sektora šećera na tržištu Europske unije (dalje: EU) koja je dovršena ukidanjem sustava proizvodnih ograničenja od 1. listopada 2017. godine (nakon punih 50 godina primjene), ima dalekosežne posljedice i na hrvatsku industriju šećera, prije svega zbog toga što više ne postoji zajamčena nacionalna kvota, odnosno zajamčeni udio u ukupnoj EU proizvodnji kvotnog tržišta. Taj se kvotni šećer mogao prodavati bez ograničenja jedino unutar raspoloživog limita, dok se višak proizvodnje morao izvoziti izvan EU, prodavati u neprehrambenom lancu ili prenositi u iduće razdoblje o vlastitom trošku šećerana. Ukidanjem kvota, u startu dolazi do stjecanja bolje tržišne pozicije onih EU šećerana koje proizvode više i jeftinije i koje takav šećer mogu slobodno prodavati bez ikakvih ograničenja.

Neovisno o učincima programa restrukturiranja provedenim pod okriljem Zajedničke poljoprivredne politike EU, dva su razloga snažne koncentracije šećerne industrije u EU. Prvi proizlazi iz činjenice da je šećer „commodity“ roba i djelatnost, odnosno generički i standardiziran proizvod prisutan na robnim burzama gdje se posao može dobiti samo u slučaju ponude najniže cijene za odgovarajuću standardnu kvalitetu, pa je **postizanje ekonomije obujma** jedan od glavnih načina smanjenja jediničnih troškova i povećanja ukupne efikasnosti. Na tržištu sirovine, dakle u proizvodnji šećerne repe, također se događa neprestano okrupnjavanje, uz stalno smanjenje broja farmera koji se bave ovom proizvodnjom i povećanje jediničnih prinosa šećerne repe po gospodarstvu i po korištenoj poljoprivrednoj površini. Najbrže nestaju s tržišta one šećerane koje gube sirovinsku bazu i koje nisu u stanju postići ekonomiju obujma.

Drugi je razlog **liberalizacija europskog tržišta šećera**. Ta liberalizacija omogućuje pristup europskim potrošačima konkurentno proizvedenog šećera izvan EU. Sve je više preferencijalnih trgovinskih sporazuma koje sklapa EU i u kojima se također uvrštava uvoz šećera po preferencijalnim carinskim uvjetima. Međutim, najveći oblik liberalizacije tržišta

šećera u EU je, uvodno spomenuto, ukidanje sustava proizvodnih ograničenja od 1. listopada 2017. godine (Uredba EP i Vijeća br. 1308/2013). U uvjetima kad nema proizvodnih ograničenja, još više dolazi do izražaja motiv najvećih šećerana da postanu još veće i tako iskoriste puni potencijal ekonomije obujma.

Uzevši u obzir europske trendove na tržištu šećera, u strateškom smislu je, kao neophodan i najvažniji korak u procesu prilagodbe i povećanja konkurentnosti te u krajnjoj liniji opstanka na tržištu, ocjenjeno kako je nužno čim prije objediniti hrvatsku industriju šećera.

Upravo iz navedenog razloga VIRO TVORNICA ŠEĆERA d.d. (dalje: VIRO) je odlučila udružiti svoje proizvodne kapacitete, kao i dosadašnje znanje i poslovno iskustvo sa svojim društvom-kćeri SLADORANA TVORNICA ŠEĆERA d.o.o., Županja, Šećerana 63, OIB: 67477138481 (dalje: SLADORANA) (zajedno VIRO i SLADORANA: VIRO GRUPA) i TVORNICOM ŠEĆERA OSIJEK d.d., Osijek, Frankopanska 99, OIB: 67995376750 (dalje: TŠO) te zajednički osnovati novo trgovačko društvo u kojem će se objediniti djelatnost proizvodnje i prodaje šećera na relevantnom tržištu.

Osnovni cilj objedinjavanja hrvatske industrije šećera i osnivanja novog društva ogleda se u stvaranju većeg i efikasnijeg poslovnog organizma koji može adekvatno konkurirati regionalnim i ostalim europskim igračima na ujedinjenom tržištu. Osim toga, integracija ove (jedine) tri hrvatske šećerane preduvjet je da se u Republici Hrvatskoj zadrži proizvodnja šećera koja posvuda u svijetu gdje postoje uvjeti za proizvodnju osnovne sirovine (šećerne repe ili šećerne trske) ima stratešku važnost.

Način na koji se namjerava postići ovo objedinjavanje, detaljnije je reguliran *Osnovnim ugovorom* koji su VIRO, SLADORANA i TŠO sklopili dana 28. prosinca 2018. godine.

Bitno je istaknuti da *Osnovni ugovor*, iako formalno potpisan 28. prosinca 2018. godine, sukladno čl. 30.2. tog *Ugovora*, stupa na snagu samo pod uvjetom da isti bude odobren od strane Skupštine, odnosno Glavne skupštine svake ugovorne strane te da namjeravana koncentracija (opisana niže u ovom *Izvješću*) bude odobrena od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, odnosno da za isto budu ishođene sve potrebne suglasnosti drugih za to nadležnih institucija. Isti uvjet je predviđen i u čl. 13.1. (nacrta) *Ugovora o kupoprodaji i prijenosu imovine*.

Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja je *Prijava koncentracije* podnesena dana 23. siječnja 2019. godine, međutim do trenutka sastava ovog *Izvješća* nadležna institucija nije donijela nikakvu odluku povodom podnesene *Prijave*.

II/ KONCENTRACIJA HRVATSKE INDUSTRIJE ŠEĆERA

U bitnome, predmetno objedinjavanje bi se provelo u dva koraka:

(i) **osnivanjem novog trgovačkog društva** pod nazivom HRVATSKA INDUSTRIJA ŠEĆERA d.d. (dalje: DRUŠTVO), čiji bi jedini članovi bili upravo VIRO, SLADORANA i TŠO. DRUŠTVO bi se osnovalo kao dioničko društvo s temeljnim kapitalom u visini od 200.000,00 kn. Temeljni kapital DRUŠTVA bio bi podijeljen na 2.000 dionica, i to 1.600 redovnih dionica i 400 povlaštenih dionica, svaka nominalne vrijednosti od 100,00 kn, od čega bi TŠO držao 40%, VIRO i SLADORANA zajedno 60% dionica/temelnog kapitala DRUŠTVA. Jedan od bitnih sastojaka *Osnovnog ugovora* odnosi se upravo na ovaj postotak od 60% dionica/temelnog kapitala koje zajedno drže VIRO i SLADORANA (koji se, kao povezana društva, za potrebe realizacije *Osnovnog ugovora* i potrebe koncentracije smatraju jednim subjektom). Naime, za cijelo vrijeme trajanja *Osnovnog ugovora*, u slučaju povećanja temeljnog kapitala DRUŠTVA izdavanjem novih dionica, kao i u svim drugim slučajevima promjene broja i/ili nominalnih iznosa postojećih dionica, strane potpisnice su se suglasno obvezale da će preuzeti nove, odnosno zadržati postojeće dionice na način da održe omjer sudjelovanja u temeljnom kapitalu DRUŠTVA kako je isti prethodno određen, odnosno na način da TŠO drži dionice na koje otpada ukupno 40% temeljnog kapitala DRUŠTVA, a VIRO i SLADORANA zajedno dionice koji čine ukupno 60% temeljnog kapitala DRUŠTVA, osim u slučaju naknadnog drugačijeg pisanog dogovora ugovornih strana.

Što se tiče ostvarivanja upravljačkih prava i vođenja poslova, ista su između budućih članova novoosnovanog DRUŠTVA u potpunosti uređena po modelu ravnopravnosti i zajedničkog odlučivanja. Tako se za donošenje svih odluka u Glavnoj skupštini DRUŠTVA zahtijeva većina od najmanje $\frac{3}{4}$ (75%) ukupnog temeljnog kapitala, osim ako u konkretnom slučaju Statutom ili Zakonom o trgovačkim društvima nije propisana veća većina i/ili ispunjenje dodatnih pretpostavki. Navedena većina propisana za donošenje odluka Glavne skupštine jamči ugovornim stranama da će se sve odluke uistinu donositi konsenzualno, s obzirom na to da nijedna ugovora strana sama za sebe neće raspolagati dostatnom većinom da sama izglasa odluke za koja je nadležna Glavna skupština.

Ravnopravnost ugovornih strana regulirana je i na nivou vođenju poslova DRUŠTVA, odnosno na nivou Uprave, i to na način da će se Uprava DRUŠTVA sastojati od dva člana koji će DRUŠTVO zastupati skupno. Članove Uprave imenuje Nadzorni odbor DRUŠTVA na prijedlog dioničara DRUŠTVA, pri čemu imenovanje i opoziv jednog člana Uprave uvijek ima pravo predložiti TŠO, a drugog člana Uprave VIRO GRUPA. Iako su imenovani članovi Uprave prema trećima ovlašteni nastupati samo skupno, strane potpisnice *Osnovnog ugovora* su

dogovorile da će se svaki član Uprave unutar DRUŠTVA baviti svojim djelokrugom poslova, i to član Uprave imenovan od strane TŠO, prvenstveno, kompletnom sirovinskom službom i nabavom, a član Uprave imenovan od strane VIRO GRUPE prodajom, proizvodnjom, financijama, računovodstvom te općim i kadrovskim poslovima.

Isti je princip (ravnopravnosti i zajedničkog donošenja odluka) primijenjen i na nivou Nadzornog odbora DRUŠTVA koji će se sastojati od pet članova. Glavna skupština bira četiri člana Nadzornog odbora, od čega dva člana predlaže TŠO, a dva VIRO GRUPA, dok jednog člana imaju pravo imenovati radnici DRUŠTVA. Sve odluke Nadzornog odbora donose se većinom od najmanje četiri glasa od ukupnog broja glasova, ako Statutom DRUŠTVA ili Zakonom o trgovačkim društvima za pojedine odluke nije propisana veća većina, što bi značilo da, jednako kao i u slučaju Glavne skupštine, nijedna ugovorna strana nijednu odluku u Nadzornom odboru ne može donijeti samostalno, već isključivo u konsenzusu sa drugom stranom.

Iako su upravljačka prava između članova DRUŠTVA uređena po modelu ravnopravnosti i zajedničkog odlučivanja, svoja imovinska prava (podjela dobiti, podjela ostatka likvidacijske mase i sl.), VIRO, SLADORANA i TŠO će ostvarivati na temelju odnosa nominalnih iznosa preuzetih dionica i njihova sudjelovanja u temeljnom kapitalu DRUŠTVA (TŠO – 40% : VIRO GRUPA - 60%).

Kod spominjanja imovinskih prava, bitno je istaknuti da povlaštene dionice članovima DRUŠTVA daju pravo glasa, a ujedno su i participativne i kumulativne povlaštene dionice. Svaka povlaštena dionica nominalnog iznosa od 100,00 kn svom imatelju (članu DRUŠTVA) daje pravo na godišnju isplatu dijela dobiti (dividendu) u visini od 0,05% ostvarene neto dobiti DRUŠTVA preostale nakon preraspodjele dijela dobiti za pokriće eventualnih gubitaka iz prijašnjih godina i unosa u Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom propisane obvezne rezerve. Osim prava na unaprijed određeni iznos dividende, imatelji predmetnih povlaštenih dionica imaju pravo i na isplatu dijela dobiti DRUŠTVA kao i kod prava na isplatu dobiti kod redovnih dionica, a uživaju i povlašten položaj u redoslijedu isplate dividende.

Od ostalih bitnih odredaba koje su stranke potpisnice ugovorile *Osnovnim ugovorom* jest nemogućnost (zabrana) raspolaganja dionicama DRUŠTVA zaključno do 30. lipnja 2020. godine. Predmetna zabrana raspolaganja dionicama podrazumijeva ne samo da članovi DRUŠTVA (VIRO, SLADORANA i TŠO) u ugovorenom razdoblju ne mogu prenijeti svoje dionice na treće osobe, nego ujedno i da u tom razdoblju isti ne mogu prenijeti dionice jedan drugome (TŠO – VIRO GRUPA), osim u slučaju drugačijeg pisanog dogovora članova DRUŠTVA. Ova zabrana

raspolaganja međutim ne isključuje ovlast da VIRO i SLADORANA međusobno prenose dionice DRUŠTVA jedno drugome.

Da bi se osiguralo provođenje odredaba *Osnovnog ugovora* vezanih za konsenzualno ostvarivanje prava glasa na Glavnoj skupštini, zabranu raspolaganja preuzetim dionicama DRUŠTVA i sl., članovi DRUŠTVA su se obvezali da će sa SREDIŠNJIM KLIRINŠKIM DEPOZITARNIM DRUŠTVOM d.d. (dalje: SKDD) zaključiti Ugovor o povjereništvu kojim će se SKDD kao povjerenik, odnosno nalogoprimac, obvezati da u za to ugovorenom roku drži sve dionice DRUŠTVA u ime i za račun članova DRUŠTVA (imatelja predmetnih dionica) kao nalogodavaca. Ugovorom o povjereništvu VIRO, SLADORANA i TŠO će ovlastiti SKDD da isti, kao neovisna strana koja bi na profesionalan i nepristran način svim ugovornim stranama jamčila sigurnost u ostvarenju njihovih prava i ciljeva, preknjiži dionice DRUŠTVA na posebne povjereničke račune, i to dionice VIRO-a i SLADORANE na jedan povjerenički račun, a dionice TŠO-a na drugi, te da sva prava iz dionica uknjiženih na otvorenim povjereničkim računima u ime i za račun članova DRUŠTVA ostvaruje SKDD kao njihov povjerenik (skrbnik), a sve sukladno nalogima dobivenima od članova DRUŠTVA. Upute i nalozi članova DRUŠTVA moraju biti prethodno usuglašeni i isti, u suprotnom ih SKDD neće provesti. Ugovor o povjereništvu bi se sklopio na rok od tri godine, s mogućnošću automatskog produljenja za još dvije godine. U tom razdoblju i mogućnost međusobnog otkupa dionica članovi DRUŠTVA mogu ostvarivati isključivo putem SKDD, mehanizmom koji na jednak način štiti sve ugovorne strane, a koji je detaljnije reguliran Ugovorom o povjereništvu koji bi se sklopio sa SKDD-om.

Do ishodiivanja potrebnih dozvola i odobrenja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, ugovorne strane su suglasno dogovorile kako će DRUŠTVO osnovati samo jedna od njih, i to VIRO koji će prilikom osnivanja preuzeti sve dionice, odnosno 100% temeljnog kapitala. Nakon što se ishode sva potrebna odobrenja, VIRO će prenijeti na TŠO i SLADORANU dionice DRUŠTVA u omjeru u kojem je to i dogovoreno *Osnovnim ugovorom*.

(ii) **sklapanjem Ugovora o kupoprodaji i prijenosu imovine** između svakog od članova DRUŠTVA, kao prodavatelja i samog DRUŠTVA, kao kupca temeljem kojih će DRUŠTVO postati vlasnikom cjelokupne imovine potrebne za obavljanje djelatnosti proizvodnje šećera, koja se u ovom trenutku odvija u proizvodnim pogonima VIRO-a, SLADORANE i TŠO-a na lokacijama u Virovitici, Županji i Osijeku. Riječ je o imovini koju u naravi čine nekretnine, strojevi, oprema, instalacije te svakovrsne pokretnine, sirovine te repromaterijal odnosno zalihe, kao i odgovarajuća s time povezana posebna prava, obveze, dozvole itsl.

Osim predmetne imovine, na novoosnovano DRUŠTVO će se prenijeti i ugovori o radu radnika zaposlenih kod osnivača (dioničara) DRUŠTVA u trenutku prijenosa.

Da bi se utvrdila vrijednost predmetne imovine, koja ujedno predstavlja i iznos kupoprodajne cijene, provedeno je vještačenje po Ivanu Marijanoviću, stalnom sudskom vještaku za graditeljstvo i procjenu nekretnina, iz čije *Procjene* od 11. prosinca 2018. godine proizlazi kako vrijednost imovine koja će biti predmet prijenosa u slučaju VIRO-a iznosi 198.255.362,60 kn, tj. 26.830.847,97 EUR, odnosno (zaokruženo) 198.260.000,00 kn, tj. 26.830.000,00 EUR, a u slučaju SLADORANE radi se o vrijednosti imovine u visini od 325.002.318,32 kn, tj. 43.984.120,67 EUR, odnosno (zaokruženo) 325.000.000,00 kn, tj. 43.980.000,00 EUR. Riječ je o iznosima u koje nije uključen porez na promet nekretnina niti PDV. To je, dakle, ujedno i kupoprodajna cijena po kojoj bi se predmetna imovina prodala i prenijela novoosnovanom DRUŠTVU, uvećana za pripadajući porez.

Nakon opisanog prijenosa imovine i nakon pribavljanja potrebnih industrijskih dozvola, djelatnost proizvodnje i prodaje šećera koju sada obavljaju VIRO, SLADORANA i TŠO obavljat će isključivo novoosnovano društvo HRVATSKA INDUSTRIJA ŠEĆERA d.d. U inicijalnom periodu članovima DRUŠTVA će ostati određene zalihe već proizvedenog šećera, prodajom kojih će isti podmirivati svoje postojeće obveze proizašle iz dosadašnjeg obavljanja djelatnosti. Nakon prodaje postojećih zaliha, a što se očekuje do kraja 2019. godine, VIRO, SLADORANA i TŠO će imati isključivo ulogu holding društava/imatelja dionica u novoosnovanom DRUŠTVU te samostalno neće obavljati djelatnost proizvodnje ni prodaje šećera.

III/ UČINCI KONCENTRACIJE

Učinci koji se namjeravaju postići ovakvim objedinjavanjem hrvatske industrije šećera ogledaju se prije svega u smanjenju troškova već u 2019. godini, uz povećanje tih ušteda u sljedećim godinama.

Očekuje se da će planirano objedinjavanje imati značajan utjecaj na financijski učinak svakog od društava sudionika ovog poslovnog pothvata. Nakon dvije godine negativnih rezultata (2017. i 2018. godina), VIRO, SLADORANA i TŠO očekuju postizanje pozitivnih rezultata već u prvoj godini nakon objedinjavanja. Dugoročniji značajni učinci očekuju se i kroz povećanje efikasnosti slijedom ulaganja koja će se omogućiti smanjenjem operativnih troškova i oslobađanjem sredstava za ulaganje u kvalitetu proizvodnje osnovne sirovine (šećerne repe) i šećera.

Već u prvoj fazi povezivanja industrije, kroz bolju organizaciju sirovinskog sektora (službi tvornica koje ugovaraju i nadziru proizvodnju šećerne repe za potrebe proizvodnje

šećera) i zauzimanjem bolje pregovaračke pozicije kod vanjskih partnera (uključujući npr. opskrbljivače energenata, transportnih usluga i sl.) i financijskih institucija, uz ostale već spomenute uštede, stvorile bi se značajne rezerve koje bi bilo nužno investirati u modernizaciju proizvodnje, zamjenu postojeće opreme koja je zastarjela i tako nadoknaditi još uvijek veliki tehnološki jaz u proizvodnji u odnosu na gornji razred najkonkurentnijih šećerana u EU čiji je postojeći kapacitet dnevne prerade repe nekoliko puta veći od bilo koje hrvatske šećerane.

Krajnji bi rezultat povezivanja trebao dovesti do značajnog smanjenja troškova proizvodnje i cijena koštanja šećera. Optimizirao bi se kapacitet prerade šećerne repe, a repa bi se prerađivala kad je tehnološki najbolja za preradu. S druge strane, rafiniranje sirovog trščanog šećera, u razdobljima kada to tržišne okolnosti budu dozvoljavale, provodilo bi se na jednom mjestu što bi također omogućilo ostvarenje prednosti koje nosi ekonomija obujma.

Objedinjavanjem službi nabave, sirovinskog sektora, prodaje i financija povećala bi se učinkovitost te bi se pravodobno moglo reagirati na zahtjeve, kako na strani nabave i kooperanata šećerane, tako i na zahtjeve kupaca.

Konačno, jedan od važnih ekonomskih razloga za objedinjavanje šećerne industrije je smanjenje fiksnih troškova. U odnosu na ukupni obujam poslovanja, sadašnja razina fiksnih troškova je proporcionalno zastupljenija u ukupnim troškovima u odnosu na konkurenciju na europskim tržištima. U tom smislu će se provesti neophodno povezivanje određenih poslovnih funkcija za potrebe jednog poslovnog sustava i tako omogućiti uštede potrebne za smanjenje jediničnih troškova proizvodnje u kojima i fiksni troškovi imaju važnu ulogu.

IV/ ZAKLJUČNO

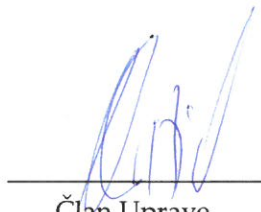
Slijedom svega prethodno navedenog, a s obzirom da je za namjeravano objedinjavanje nužno poduzeti daljnje radnje (odobriti *Osnovni ugovor* od strane Glavne skupštine/Skupštine svakog od društava potpisnika predmetnog ugovora; prenijeti dionice novoosnovanog DRUŠTVA sa VIRO-a na ostale strane potpisnice *Osnovnog ugovora*, sklopiti *Ugovore o kupoprodaji i prijenosu imovine* i dr.), za koje je radnje Upravi Društva potrebna suglasnost Nadzornog odbora, odnosno odobrenje Glavne skupštine, predlaže se Nadzornom odboru, odnosno Glavnoj skupštini Društva da navedena tijela daju svoju (prethodnu) suglasnost, odnosno (naknadno) odobre do sada poduzete radnje.

Sve radnje koje je do sada poduzelo Društvo, odnosno koje će poduzeti u svrhu realizacije ove transakcije proizvode pravne učinke samo pod uvjetom da namjeravana koncentracija bude odobrena od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, odnosno da za isto budu ishođene sve potrebne suglasnosti drugih za to nadležnih institucija.

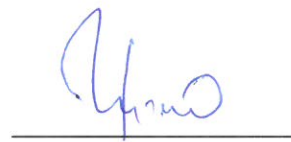
U Zagrebu, dana 18.03.2019. godine

Predsjednik Uprave
Željko Zadro

Član Uprave
Darko Krstić

Član Uprave
Ivo Rešić

